

Kohtaamisia

Ko sitä saa elää joltisenki mittasen elämän, ja koittaa kulukia silimät ja korvat auki, niin jompin kumpin sattuu aina jotaki, eli näkyy ja kuuluu. Ihmiselämän monella viitanvälillä rookaa monenlaisia ihmisiä, nuaria ja vanahoja ja vielä nuarempia ja vanahempia. Siälä on joukosa aina semmosia jotka osaa kuvata elämäntilanteensa monesti mojomammasti ko joku toinen. Ihtekki sitä aina friskaintuu ko semmosen rookaa.

Matin, mehtämiähen opin tuntehan Riakyläsä jo pitkän ratin vuasukymmeniä taateppäin. Soli vanahapoika ja aina uhkas, että akkaa en ota ikäpäivänä. Ko oon nuita akallisia kahtonnu tuasa ympärilläni, niin oon funteerannu, ettei nuat täältä maalimasta elävänä selevene. - - Mutta sitten tuli monen vuasukymmenen päästä niinkö sanottu käymhä meille kotia, ja minä kahtoin pitkän ko sillä oli paksu kultanen sormus nimettömäsä sormesa. Se koitti sitä vähä niinkö peitellä mutta samalla tälläs kouras niin että se helepommasti hoksattais. Minä tiajustin Matilta, että mitä sinun elämhääs nykyisin oikhen kuuluu ja viisasin sitä kultasormusta sormesa ja tingoin, että mitä sulle on tapahtunnu. Soli sillon jo seihtemänkymmentä täyttänny ja menny yhtäkkiä kihiloihin samanikäsen talavisotalesken kans. Se näytti sormiaas jota sormus koristi ja kahto silimhin ja sano että, -- minun rengastivat Perhosa siämenpuuks. Mikäs virka vanahalle mehtämiähelle olis paremmin sopinnukkaan.

Kaffipannuin ja kupariastain tinaaja, eli tinuri kiärteli ennen piäntä rinkiä ja istu kerran mejän porthaalla ja kiärsi rautalangasta semmosia silimukoita ja koitti rustata semmosta koria, että sais kantaa limunaatipulloja usiamman kerralla, ettei aivan yksitellen. Isä tinko siltä, että mitä sinä tuasta fästää. Se sano että minä teen ampiaispesää. - - Vähän ajan päästä mejän vanaha tummu tuli siihen ja oli utelias ja tiajusti niinkö net vanahat ihmiset ennen teki, että mistä kaukaa se tämä viaras on? Se kahto tummua ja sano, että hän on lähtösin kinttahan pitäjästä. Tummu imehteli, että misä kaukana se semmonen pitäjä oiken on, koi hän oo kuullukkaan. Se selevitti kyllä, että hänen isääns oli kinttahan pitäjä ja hän on siitä lähtösin. No sei kovin kaukaa ollukkaan ko Lohtojalla pijethän kinttaha, mutta Kälviällä vain kinthaita.

Ennen vanahaan ko piti moesti olla joulupukkina krannin sikiöille viämäsä jouluklaffeja ja kauvenpanaki kylällä. Sillosilla kulukuneuvoilla pukki ei suittannu jakaa lahajoja kovin leviästi. Nykyisin ei tämmösiä firaapelipukkeja enään tarvita, ko se Lapin ukko suittaa jakaa lahajat jokhaiselle. - - - Kerran huimempana olin joulupukkina mejän osuuskaupasa silloisen puajinhoitajan kotona. Siinoli sikiöitä usiampia, jotka kaikki usko pukhin aivan totisesti. Net laulo pukille ja yhesäki siinä laulethin, mutta jokku kyllä pelekäski. Ko se tämminki meni sivu ja pukki lähti pois, net tuli porstunhan perähän ja tahto kaffille. Menin, mutta pukinkampeet piti tiätysti riisua pois sitä ennen. Sikiät siinä rusteli laattialla, ja niijen äiti kysy vanahimmalta pojalta, että oliko se oiken Lapin pukki. - Oli se, väitti poika, mutta sillä oli Uuvenmäen Kalevin peukalot. - Sikiät tuteeraa tosi tarkasti, ja se pisti pojan silimhän, ko mulla on kyllä semmoset herrasmiähen peukalot, joita ei kaikilla oo.

Molimma kotona kerran kinkereillä ko minä olin ensimmäistä vuatta koulusa. Net tälläs Samulin, minun velijen yhtä aikaa kamarhin ko siälä lukkari vanaha Kuusela luetti. Minä osasin lukia jo muutaman vuajen ennen koulhun menua, enkä vielääkään tiäjä miks net minua tahto lukehan. Minä luin Uuvesta Testamentista sen mitä käskethin, mutta se lukkari nauraa virnuili, mutta anto täyvet ristit tojistukshen. Sitte se kahto Samulia, joka oli minua muutaman vuajen nuarempi ja sano; "Jassoo Väinö Samuli." Sillon poika kirkastu ja polokasi jalakaa ja sano että se varmasti kuulu; - "Ei oo Väinö Samuli, Väinö Samuli om lehemän nimi." Ei se Samuilta kysynny enemppää, mutta se virnuili mulle, ko se muutamaa vuatta aikasemmin tahto ajahan kilipaa ja se muisti sen. Sitä vanahaa asiaa se muisteli kinkereilläki. Kyllä sen varmasti arvaattaki mitä minä kirkonmiähistä ajattelin.

Tämän minun morsiamen veljellä on hevostalli Vetelissä, jossa hänellä vieläkin on muutamia hevosia. Tämän tapahtuman aikoihin hänellä on nuori juoksija-ori tallissa. Naapurin mies tuli pienen poikansa kanssa katsomaan hevosia niinkuin miesten tapana on. Ori tietysti poloki jalakaa ja kuakki ketanpohojaa ja joskus paukahutti kaviollaas kovaa ketanpalakhin että rämähti.

Poika kahto hevosta ja sen touhuja oikein sillä silimällä ko miähet pruukaa. Viimen se kysy orihin isännältä että onko se vihanen ko se nuin polokee jalakaa. Isäntä vastas, että son siivo ja oikein hyvätapanen hevonen. Hän on niin kiintynny siihen, ettei antais pois millään. -- Poika kuunteli isännän kehumista, mutta sitten sano, "Että kyllä meidän äiti olis tosi viahnen jos se polokis jalakaa nuin kolokosti.

Niin, Hyvää ja Rauhallista Joulua kaikille, ja eläkää siivosti, ettei tarvihte polokia jalakaa eikä olla vihanen näinä muutamina päivinä ennen Joulua.

Kalevi Uusimäki